

מם בחיים ושלא ישלו עצמם בכל הקשר ומרות מישפחתית, מימסדיה או רומנטית.

תדרוך חובה לראות:

תל-אביב — קאמושה, גלוריה, התוודעות, המטרו האחרון, צייד הצבאים, טיסה נעימה, סרט מטוגן, תהילה
ירושלים — מישחקי ריגול, בנות, המטרו האחרון, לילה מאוד מוסרי
חיפה — מישחקי ריגול, ברויבוקר, טיסה נעימה, למי צילצלו הפעמונים

תל אביב

*** **קאמושה** (גורדון, יפא) — יצירת מופת מרהיבה על ההבל שבתהילה ועל רעות הרוח שבגבורה. כל זה על רקע המילחמות על השילטון ביפאן במאה ה-16. חוויה חזותית דרמאטית.
*** **גלוריה** (פאר, ארצות-הברית) — גברת קשוחה ובעלת עבר מפוקפק וילד פורטוריקאי שהוריו חוסלו על-ידי המאפיה,

אודיסיאה

בנובך

הניצוץ (אסתר, תל-אביב, אני-גליה) — מורה לשעבר, שגמל מאלכוהוליסם, עומד לרצוח את אשתו ובנו העולים לו על העצבים. זה מתרחש בבית-מלון ענקי, המנותק מן העולם בשל סופת שלגים ממושכת. באותו בית-מלון רצח קודמו בתפקיד את אשתו ושתי בנותיו. ודרך אגב: בנו של המורה ניחן בכוחות על-טבעיים ורואה לתוך העתיד ולתוך העבר. כך מקבלת דרישת שלום אימתנית מן המתים, ותחזית מחרידה של העומד להתרחש בעתיד.

אם נדמה למישהו שזוהי מירקחת מיקרית של אופנת סירטי האימים (ליל המסיכות ודומיהם) ועוד פארפסיכולוגיה (מגרש השדים), כדאי לומר שזו לא תאונה מיקרית, זוהי כוונה ברורה. שכן קובריק בחר בסיפור של סטיפן (קארי) קינג, ועשה אפוס של כל האימים האפשריים גם יחד. שדמה שזו אפילו בדיחה מאקאברית. והו ניסיון לתאר בשפה קולנועית מטאמורפוזה של אדם, ההופך מאב ובעל אוהב מטורף הרוזף אחרי אשתו ובנו במיסדרונות, כשגרוץ שלוף בידו.

נדמה כאילו עשה כאן קובריק אודיסיאה בחלל ב"מהפך" במקום האדם היוצא להתמודד עם החלל, הוא מפליג כאן לחלל הסגור של התת-מודע. במקום סיחורר בחלל החיצון, נערך כאן סיחורר בתוך המבוך הפנימי של המלון. כאילו משול המיבנה המסובך למיבנה הפנימי של נפש האדם. המיסדרונות המתפתלים והמיטבחים ה-

שלי דובאל: הטימטום הבהמי

ריקים, הסלונים הרחבים וחדרי-האורחים הענקיים, הופכים כולם לעולם קלסטרופובי מאיים, ככל שמתגבר ומעמיק הטיורף של הגיבור הראשי. הצלילה לתוך הטיורף מתוארת על-ידי קובריק בשפה קולנועית מבריקה — הוא מנצל את התפאורה, המדהימה ביופיה, למסעות של אימים, כש-המוסיקה של בארטוק ליגטי ופרוקופייף מדגישה את ה-סארקזם שבמצבים המעצבנים ביותר.

ישראל

כתחנת מעבר

אם מיקום העלילה של סרט, תעודת-החיות של יוצריו ואתרי-הצילום שלו קובעים את לאומיותו, אין ספק שארנסטו — סרט קצר שיוצג ביום א' הבא בסינמטק תל-אביב — הוא סרט ישראלי. זוהי עובר דת-גמר של סטודנט באוניברסיטת תל-אביב, שצולמה בתל-אביב, ושכל המש-תפתים בה הם ישראלים.

אולם אם הרוח הנושבת בסרט היא ש-קובעת את לאומיותו, הרי שמדובר בסרט שהוא רק במיקרה ישראלי. סרט שאפשר היה לצלמו בכל מקום אחר בעולם ו-היה ונשאר תמיד סרט לאסינוראמריקאי. לא זו בלבד שהוא דובר ספרדית ברובו, אלא שכל הדמויות המרכזיות בו הם עור-לים חדשים. בעצם קשה אפילו לדעת אם הם רואים עצמם עולים או פליטים.

העלילה של הסרט היא אולי החלק ה-פחות מעניין שבו: משלוש אהבה שבו צלם-אופנה, דוגמנית הנשואה לו מזה זמן, אוחזת שהגיעה מדרום-אמריקה, שם היר-תה מעורבת בפעולות מחתרת שבהן איבדה את בעלה, שנמק בכלא. תוך כדי פעולות-מחאה למען שיחורר עצירים פוליטיים בי-דרום-אמריקה, נלכד הצלם, שאינו חש מעורבות פוליטית גדולה, הן בנושא ה-מחאה והן בקסמיה של האחות האלמנה.

יוצא-דופן. מה שהופך את הסרט, שאורכו 40 דקות, ליוצא-דופן, הוא הרקע שלו. המציג אסוף של הטיפוסים שאינם מרגישים בשייכות ישירה למקום שבו הם חיים. הם מעורבים עדיין בכל רמ"ח אברי-

הקרב על

הקאריירה

התחרות (דקל, תל-אביב, אר-צות-הברית) — פול דיטריך בן ה-30 הוא המועמד הנחצי לזכייה

בתחרות הגדולות לפסנתרים, שמשום-מה גועע תמיד למקום השני או השלישי. היידי סקונובר היא תלמידתה של מורה מפורסמת, בת 23, מעריצה את דיטריך מתחרות קודמת שבה השתתפו שניהם, כשהיא היתה עדיין ילדה שבקושי השגיחו בנוכחותה, ואילו הוא היה כבר בין כוכבי הגמר.

השניים נפגשים בתחרות יוקרתית במוחד, בסן-פראנ-סיסקו. עבור פול זאת ההזדמנות האחרונה להוכיח עצמו ולחזור לקאריירה זוהרת. אחרי גיל 30 הוא אינו יכול עוד להשתתף בתחרויות, וצורך מזליות הכסף והארד שבארנו עושה תמיד פחות רושם ממזליות זהב אחת. היא כמעט מתגנבת לגמר, הודות לעקשנות של מורתה, המשוכנעת בכישרונותיה. פיסית ורגשית הם נמשכים זה לזה, אולם פול כופה על עצמו מרחק, כדי שלא יהיה דבר בעולם שיסיח את דעתו מן התחרות, במיוחד לא אהדה לאחד המתחרים שלו.

ג'ואל אולינאסקי, שזה סירטו הראשון על המסך הגדול אחרי קאריירה פוריה מאוד בטלוויזיה, כתב וביים סיפור זה. הוא הוסיף לדראמה החריפה ממילא של התמודדות מוסיקלית קשה ומפרכת, כל מיני מרכיבים אחרים, כדי להסביר, כנראה, שהמצב מרתק גם למי שאינו מתעניין במוסיקה. כך, למשל, המועמדת הרוסיה הקטנה, המנגנת

דרייפוס וארוינג: האהבה והפסנתר

בסיגנון רוסי גדול, כמעט ונשברת כאשר מורתה עורקת למערב ומותירה אותה ללא הדרכה, דווקא לפני ההופעה המכרעת. וכדי להקשות עוד יותר על מצב גיבורו, שהוא פקעת של עצבים בין כה וכה, בא התסריט ומעניק מחלה קטלנית לאביו, שדחף אותו כל הזמן בקאריירה המוסיקלית שלו, כך שהזכייה הופכת פחות או יותר עניין של חיים ומוות.

הם במתרחש בארץ שממנה באו, ורואים את ישראל כתחנת-מעבר בלבד.

המצלמה עוקבת אחרי הפרטים השונים המרכיבים את חיי האנשים הללו. ואם הסרט דומה למשהו, הרי הם הסרטים הפוליטיים שעושים פליטים מדרום-אמריקה בפאריס.

ואכן, למרות שכל הסיפור מתרחש בישראל ניתן ללמוד ממנו על הדייפות הנהוגות במישטרים הטוטאליטריים בי-דרום-אמריקה: מאסרים שרירותיים, עי-גיים ואכזריות. הסצינה המתוכננת הי-אפקטיבית ביותר בסרט הוא ראיון שעור-כת כביכול הטלוויזיה הישראלית עם הי-מפגינים ליד רחבת הכותל, התובעים את שיחוררם מן הכלא.

הסיפור עצמו מלא חורים, כמו גבינו שזויצת. הדרכת השחקנים רחוקה מלה-יות אידיאלית. הסמליות מנקרת לעתים את העיניים (לדוגמה: פלאקט-מחאה הי-מתקלף מן הקיר שעה שהבעיות האישיות משכיחות מן הגיבורים את המשימות הי-חשובות שלהם), שלא לדבר על מידה מסוימת של נארקיסיזם מצד הבמאי, הי-מגלם גם את התפקיד הראשי. יחד עם זאת, מדובר כאן בסרט המגלה חוש חזותי מפיר-תח מאוד ומציג, אולי בכוונה, בצורה מאוד משמעותית, את יחסם של חלק מן העולים החדשים לישראל.

חנה גופר ומוניקה פרביאריץ ב"ארנסטו" מפגינים נגד מישטרים טוטאליטריים

מהווים את הצמד המרכזי המורר בסרט גדוש מרץ, הברקות והתלהבות של ג'ון קאסאבטס, עם ג'ינה רולאנדס בתפקיד הראשי.

*** **המטרו האחרון** (צפון, צרפת) — תיאטרון פאריסי מנסה להתקיים חרף התנאים הבלתי-אפשריים בעת הכיבוש הנאצי. המנהל מסתתר במרתף ורעייתו מוסרת את הוראותיו לצוות העובדים. סרט של פרנסואה טריפו עם קאתרין דנב, ג'ראר דפארדיה והיינץ בננט בתפקידים הראשיים.

*** **תהילה** (גת, ארצות-הברית) — קורותיהם של כמה תלמידים בבית-הספר לאמנויות הבמה בניו-יורק. על בית-הספר עצמו קשה ללמוד מן הסרט, אבל הצעירים המופיעים בו ברוכי-כשרונות וקטעי השירה והמחול מדבקים במרץ ובעליצות שלהם.

חיפה

*** **טיסה נעימה** (אורלי, ארצות-הברית) — פארוידיה על המין והדראמות של הוליווד מאז ומעולם. סיפור אודות טיסה שבה כל אוכלי הדגים לוקים במחלה וכל השאר בסכנת מוות. בדיחות בצורות. דוברי אנגלית ייהנו מהן שבעתים.